

BUDSKAPET TILL SMYRNAFÖRSAMLINGEN

Den segervinnande martyrförsamlingen
Den fattiga men andligen rika församlingen
Den förföljda och lidande församlingen
Den enda församling som inte får någon förmaning

TEXTKOMMENTARER:

Smyrna var en blomstrande handels- och hamnstad, ca 8 mil NV om Efesos vid Egeiska havet. Dess nuvarande namn är Ismir.

Smyrnaförsamlingens grundläggning: Församlingen grundades troligen under Paulus verksamhetstid i Efesos då hela provinsen Asien fick höra evangelium. Apg 19:10, 26

ETT BUDSKAP FRÅN DEN FÖRSTE OCH DEN SISTE

Upp 2:8 B2000: Och skriv till ängeln för församlingen i Smyrna: Så säger han, den förste och den siste, han som var död och har fått liv igen.

Och skriv. Den 4:e uppmaningen att skriva.

Till ängeln. Den 4:e ängeln omnämnd i Uppenbarelseboken.

Så säger han, den förste och den siste:¹ Jesus är i likhet med Fadern evig Gud. Uttrycket "Den förste och den siste" används om såväl Fadern som Sonen och syftar på den nuvarande tiden som har en början och ett slut. Jesus är historiens Herre.

Han som var död och har fått liv igen: Jesus blev inte överrumplad och fångad av sina fiender. Han talade till lärjungarna i förväg både om döden på korset och om uppståndelsen. Kristendomens huvudtema är en korsfäst och uppstånden Frälsare.²

JAG KÄNNER DITT LIDANDE OCH DIN FATTIGDOM

2:9 Jag känner ditt lidande och din fattigdom men du är rik och jag vet hur du smädas av dem som kallar sig judar men inte är det utan är en Satans synagoga.

Ditt lidande: *Gr thlipsis* = trångmål, vedermöda, bedrövelse, plåga, nöd, ångest, tryck. Det grekiska ordet *thlipsis* betyder egentligen tryck och användes i klassisk grekiska i bokstavlig betydelse. Vid det slags tortyr som förekom, då en stor sten lades på offeret så att han långsamt krossades till döds, användes ordet *thlipsis*. I överförd betydelse används ordet för psykisk press som alla mer eller mindre utsätts för och under vilken en del kollapsar. Att kunna gå igenom en kris utan att bryta samman är ett bevis på en stark personlighet. Den kristne är inte ensam i sådana trångmål och kan därför med Guds hjälp övervinna de svåraste förhållanden.

Smyrnaförsamlingen fick uppleva svåra förföljelser. Många av medlemmarna och de äldste fick lida martyrdöden för sin tro. Herren inte bara kände till detta; han styrkte deras mod och led med dem i deras nöd.

Din fattigdom: *Gr ptocheia* = fattigdom, yttersta armod. Grekiskan har två ord för fattigdom. *Perria*, som är ett uttryck för att inte ha något överflöd trots hårt arbete för

¹Ämne 20: Hebreiska och grekiska namn på Gud, kap 2D s84

²Ämne 13: Ett av Bibelns mäktigaste budskap, kap 1B s55

sitt uppehålle. *Ptocheia*, som här används, är ett ännu starkare ord för fattigdom och betyder att vara utblottad på allt.

Överallt i antikens städer fanns det en underklass av fattiga. Aristoteles med sin ödesfilosofi menade att en del människor var födda till slavar åt överklassen. Platon skrev att det fanns två städer i varje stad, de rikas stad och de fattigas, och att det pågick ett ständigt inbördeskrig dem emellan.

Smyrnas befolkning var övervägande rik, men församlingens medlemmar kom från de fattiga i staden. Apostlarna var uppmanade att först och främst vända sig till de fattiga och utslagna i samhället. Gal 2:10. Det ligger en Guds strategi i detta, ty de rika och välmående har i regel mindre behov av att söka Gud. 1 Kor 1:26-28. Det finns en teori om att anledningen till att församlingen var så fattig i Smyrna berodde på att de kristna som ett led i förföljelsen hade blivit laglösa medborgare och därmed berövade alla sina ägodelar. Paulus ord till i Hebr 10:34 talar i den riktningen: *"Ni led tillsammans med dem som satt i fångelse, och fann er glädje i att bli berövade er egendom, därför att ni visste att ni ägde något bättre och mer varaktigt."*

Men du är rik: Deras rikedom bestod inte i jordiska ägo delar utan av eviga rikedomar i Kristus.

Hur du smädas: *Gr blasphemia* = förtal, smädelse, hädelse. De kristna blev utsatta för förtal av judarna, som var de, som i regel började förföljelserna mot dem genom att sprida rykten om dem och angiva dem för den romerska överheten.

Kallar sig judar men inte är det: Det fanns en sekt i Smyrna, som bekände sig till judendomen, men som hädade Gud genom att tända rökelse åt kejsaren. En del kunde vara proselyter men många var judar till börden. Men de var inte judar i andlig mening enligt Paulus ord i Rom 2:28, 29: *"Ty den är icke jude, som är det i utvärtes måtto... Nej, den är jude, som är det i invärtes måtto, och med en omskärelse som är en hjärtats omskärelse, en som sker i kraft av Anden."*

Synagoga: Det fanns en synagoga där judarna samlades till gudstjänst på sabbatsdagen i nästan varje stad i hela romarriket. Dess officella namn var Herrens Synagoga.

Utän är en Satans synagoga: Dessa, som var judar till köttet, men inte hade upplevt Andens omskärelse (pånyttfödelsen i Kristus) och förföljde de kristna, tillhörde inte Guds utvalda – det andliga Israel – utan var Satans tjänare och gick hans ärenden. Herren själv kallar dem en Satans synagoga.

OM TROHET INTILL DÖDEN

2:10 *Var inte rädd för vad du skall få utstå. Se, djävulen kommer att kasta några av er i fångelse för att ni skall sättas på prov, och ni skall få lida i tio dagar. Var trogen intill döden, så skall jag ge dig livets segerkrans.*

Var inte rädd: *Gr me fobu*. Förekommer 80 gånger i Bibeln och ofta i samband med gudsuppenbarelser. Jesu budskap började ofta med ett *frukta icke*. Jesu kärlek driver ut all fruktan. Fruktan kan i sig själv orsaka större skada än själva lidandet av något slag. Att bli löst från fruktan är en stor framgång i den andliga utvecklingen.

Djävulen har mänskliga redskap genom vilka han utför sina hemska gärningar.

Fångelse: Förföljelsen började med fångelse men förvärrades efterhand till tortyr och martyrdöd.

Ni skall sättas på prov: Vår tro måste tillåtas att bli prövad på olika sätt. Liksom ett träd får starka rötter om det utsätts för stormar, så blir vår tro starkare genom prövningar

som Gud tillåter. ”Salig är den man, som är ståndaktig i frestelsen, ty när han har bestått sitt prov, skall han få livets krona, vilken Gud har lovat åt dem som älskar honom.” Jak 1:12

Tio dagar: Provet, bedrövelsen, var begränsat till 10 dagar. Tider av prövning för Guds utvalda har alltid en tidsbegränsning. 10 dagar var ett vanligt grekiskt ord för en kort tid och behöver inte tagas bokstavligt.

– Det romerska imperiets sista förföljelse mot de kristna under kejsar Diocletianus, 284-305, varade i tio år och var en av de värsta förföljelserna. Den var ett avsiktligt och systematiskt försök att utrota kristendomen. De kristna blev jagade i skogar och grottor, brändes på bål, kastades inför vilda djur och dödades genom tortyr av det grymmaste slag en människa kan tänka ut.³

Var trogen: Troheten är något mycket värdefullt i Guds ögon och framhålles ofta. Vi kan ha många svagheter och begå många fel och synder, men troheten till Kristus i bekännelsen av hans namn och troheten i kanske ringa uppgifter som han förelagt oss räknas högt i Guds rike.

Intill döden: I Smyrna kunde bekännelsen av Jesus som Gud och vägran att offra till kejsaren som Gud innebära döden.

Så skall jag ge dig: Det är Jesus själv som skall dela ut belöningen och kronorna.

Livets segerkrans: *Gr stephanos* = krans, segerkrans, krona. Det grekiska ordet för den kungliga kronan är *diadema*. Ordet *stephanos* som här används förekommer i tre olika sammanhang:

- Det var den lagerkrans som den segrande idrottsmannen fick i en tävlan.
- Det var högtidskronan vid bröllop.
- Det var belöningen för trogen samhällstjänst. Högt uppsatta tjänstemän avbildades ofta med en krona i form av en lagerkrans.

Den kristne skall få den högsta av alla belöningar – en oförgänglig lagerkrans – en livets krona för trogen tjänst och uthållighet i den andliga kampen.⁴ Följande kronor delas ut:

RUTA 20: HIMMELSKA KRONOR

- Livets segerkrans (1917: Livets krona) Jak 1:12
 - Rättfärdighetens segerkrans. 2 Tim 4:8
- Själurvinnarens segerkrans Fil 4:1; 1Thess 2:19
 - Härlighetens ärekrans 1 Pet 5:4

DEN SOM VINNER SEGER SKA INTE SKADAS AV DEN ANDRA DÖDEN

2:11 *Du som har öron, hör vad Anden säger till församlingarna! Den som segrar skall inte skadas av den andra döden.*

Hör vad Anden säger. Den andra uppmaningen att höra.

Den andra döden: Den som får livets segerkrans, det eviga livet i Kristus, kan aldrig mera dö, vare sig någon kroppslig eller själslig död. Luk 20:36; Upp 21:4. Den andra döden var ett rabbinskt uttryck för det fullständiga utplånandet av de onda människorna. Enligt Upp 20:14; 21:8 ger den andra döden uttryck för en fullständig skilsmässa från Gud som de ogudaktiga upplever efter domen, men som inte kan beskrivas som en förintelse av anden i människan. – De som blir dömda till den andra döden får ett hemskt straff inför heliga änglar och inför Lammet. Upp 14:10

³Ämne 21: De kristna martyrerna, kap 2D s85

⁴Ruta 17: Segervinnarnas välsignelser, s70

RUTA 21: **SAMMANFATTNING – SMYRNA**

Jesu analys av Smyrnaförsamlingen:

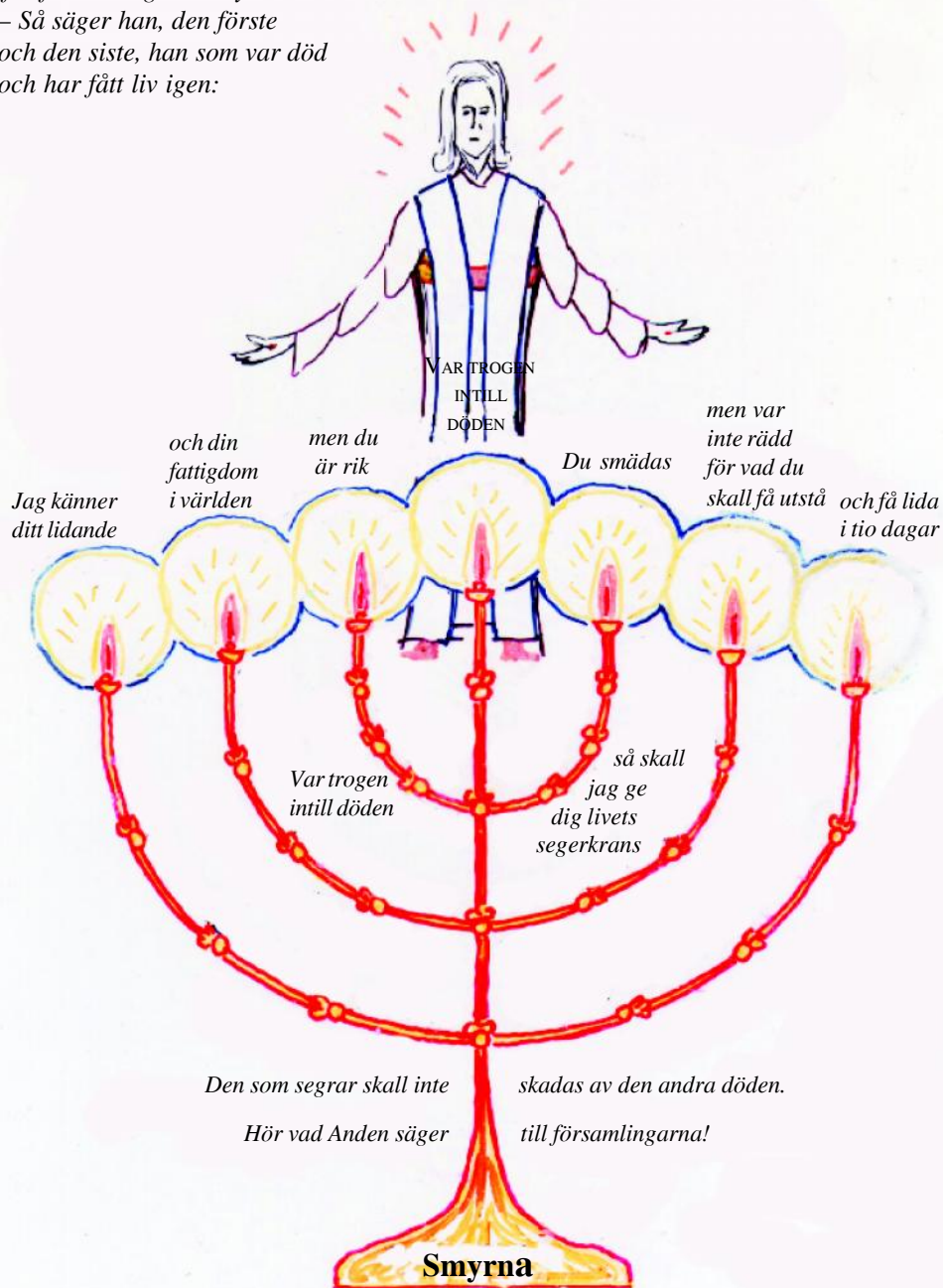
den enda församlingen
som inte fick något underkännande eller någon förmaning:

1. Uthålliga i lidandet
2. Fattiga i världen
3. Rika i Gud
4. Trogna intill döden
5. Utsatta för förtal
6. Fruktade inte för att lida för Jesu skull
7. Prövades i 10 dagar och bestod provet

**På vad sätt var budskapet till Smyrna anpassat
till staden Smyrnas förhållanden?**

- Talet om fattigdom och rikedom var något som Smyrnaborna ständigt konfronterades med.
- De fick ofta se hur framstående gladiatorer och högtstående ämbetsmän fick en segerkrans som belöning, en lagerkrans som dock visnade.
Herren lovade dem en oförgänglig segerkrans – en livets krona.

Smyrna: Och skriv till ängeln
för församlingen i Smyrna:
– Så säger han, den förste
och den siste, han som var död
och har fått liv igen:

Smyrna – den förföljda församlingen

ÄMNE 20: HEBREISKA OCH GREKISKA NAMN PÅ GUD

"Så säger han, den förste och den siste, han som var död och har fått liv igen."

Uttrycket "den förste och den siste", som Jesus använder om sig själv (även i Upp 22:12), är hämtat från Jesajas profetior om Gud och hans allmakt. Jesaja: "Så säger Herren, Israels konung, och hans förlossare, Herren Sebaot: Jag är den förste, och jag är den siste, och förutom mig finns ingen Gud." Jes 44: 6; 48:1. "Herren är en evig Gud, han som har skapat jordens ändar." Jes 40:28, Kol 1:16. Jesus är evig Gud, jämställd med Fadern. Fil 2:6⁵

TRE HEBREISKA BASORD FÖR GUD

1. Elohim, översatt med Gud.

2. Jahvé, översatt med HERREN, versaler i SFB.

3. Adonai, översatt med Herren, gemena i SFB.

• **Elohim – Skaparen – den treenige Guden.** Det först nämnda gudsnamnet i Bibeln är *Elohim* (även *El* eller *Elah*). Det förekommer 2.701 gånger i Bibeln. Det är en uni-pluralform av *El* = styrka eller den starke, och *Alah* = att svärja eller binda sig vid en ed, m a o framhåller Guds trofasthet. Singularformen för *Elohim* är *Eloah*, men den används aldrig i Bibeln. Uni-pluralformen, *Elohim*, innebär att gudomen är fler än två personer, således finns treenigheten latent i *Elohim*. Med full rättvisa åt den hebreiska grundtexten skulle man kunna översätta *Elohim* med "Gudarna", underförstått den treenige Guden. Det finns flera sammansatta namn på *El*, som framställer olika egenskaper hos den treenige Guden.

• **Elohim = Den ende Guden.** *Gud, Skaparen av allt.*

• **El-Elyon = Gud, den Högste.** Titeln framställer Gud som den Mäktige, grunden till allting, den som äger himmel och jord. *El-Elyon* har översatts med många attribut såsom: *Gud Allsmäktig. Evig Gud. Stor Gud. Barmhärtig Gud. Levande Gud. Mäktig Gud.*

• **El-Shaddai = Allsmäktig Gud.** *Den Alltillräcklige.* Framställer Gud som den som uppehåller och underhåller sitt verk. "Här nere råda hans eviga armar." 5 Mos 33:27

• **El-Olam = Evig Gud.** Det är ett namn på Gud som framhäver dels hans eviga natur och dels honom som upphovet till evigt liv, eviga saker, planer och avsikter i universum.

• **Jahvé – Förbundsguden.** Det andra hebreiska bas-namnet för Gud är Jahvé. Det är en singularform av Gud och det mest förekommande namnet på Gud i Bibeln, 6.437 gånger. Det betyder den självexisterande eller den Evige. Det är oftast översatt med Herren. Då Jahvé förekommer tillsammans med Adonai i formen Gud, Adonai Jahvé är det översatt med Herren Gud. Jahvé är förbundsguden som slöt förbund med Abraham och hans avkomma, Israels barn. Han är den som håller förbund och ger löften.

• **Adonai – Mästaren.** Det tredje bas-namnet på Gud, *Adonai (Adon)*, förekommer endast 30 gånger i Bibeln som ett namn på Gud. Det används även i profana sammanhang. Det betyder herre, mästare, husbonde, ägare. Det framställer förhållandet mellan Gud och människan, där Gud är Mästaren och människan lärjungen. – Då de tre änglarna kom till Abraham för att meddela beslutet om att Sodom och Gomorra skulle omstörtas, använde Abraham omväxlande Adonai och Jahvé som tilltal till en av änglarna. Han föll sedan ned och bad om nåd för invånarna i de två städerna.

⁵Se ämne 10: Jahvé i GT är Kristus i NT, kap 1A s44

Psalm 23 bygger på sju Jahvé-titlar:

- Jahvé-Rohi = Herren, min herde
- Jahvé-Jireh = Herren förser (Intet fattas)
- Jahvé-Shalom = Herren, vår frid (Där jag finner ro)
- Jahvé-Tsidkeenu = Herren, vår rättfärdighet (Rätta vägar)
- Jahvé-Ropheka = Herren, min läkare
(Han vederkvicker – återställer – min själ)
- Jahvé-Nissi = Herren, vårt banner (För ditt namns skull)
- Jahvé-Shammah = Herren är närvarande (Du är med mig)

Andra Jahvé-titlar på Kristus i Gamla testamentet:

- Jahvé-Elohim = Evig Skapare
- Adonai-Jahvé = Herren Allsmäktig, Suverän Mästare
- Jahvé-Mekaddishkem = Herren som helgar oss
- Jahvé-Sebaot = Herren härskarornas Gud
- Jahvé-Elyon = Herren den Högste
- Jahvé-Hoseenu = Herren vår Skapare
- Jahvé-Eloheenu = Herren vår Gud
- Jahvé-Eloheka = Herren din Gud
- Jahvé-Elohay = Herren min Gud

GREKISKA NAMN PÅ GUD

I grekiskan finns det endast ett huvudord för Gud:

Theos: Gud, den allra Högste, suverän Gud. Matt 1:23; 3:9,16; 4:3-10; 5:8, etc

Theos förekommer 1.284 gånger i Bibeln och användes i många kombinationer:

- *Theomacheo*, att strida mot Gud. Apg 23:9
- *Theodidaktors*, undervisade av Gud. 1 Thess 4:9
- *The opneustos*, Gud-andad (inspirerad). 2 Tim 3:16
- *Theosebes*, Gud-tillbedjare. Joh 9:31
- *Theostuges*, Gud-hatare. Rom 1:30
- *Philotheos*, Gud-älskare. 2 Tim 3:4
- *Atheos*, utan Gud. Ef 2:12

Utöver huvudordet Theos finns det följande namn på Gud i grekiskan:

- *Kurios*, vanligen översatt med Herre och Mästare. Apg 19:20
- *Chrematizo*, Gud upphöjd. Hebr 8:5
- *Chrematismos*, Svar från Gud. Rom 11:4

ÄMNE 21: DE KRISTNA MARTYRERNA

Modern till Sebedaios-sönerna kom fram till Jesus och bad att hennes båda söner skulle få sitta bredvid Jesus i hans rike. *Jesus svarade: "Ni vet inte vad ni ber om. Kan ni dricka den bägare som jag skall dricka?" De svarade: "Ja, det kan vi." Då sade Jesus: "Min bägare skall ni få dricka, men platserna till höger och till vänster om mig kan jag bara ge dem som har bestämts därtill av min fader." Matt 20:20-23*

• Alla apostlarna blev martyrer utom en, Johannes, Sebedaios son, som blev över 100 år. • Den förste martyren bland de tolv apostlarna blev Jakob Sebedaios. Kung

Herodes I, Agrippa, sonson till Herodes den store, lät halshugga honom år 44. Apg 12:2

- Den förste kristne martyren var Stefanos. Apg 7:54-60. Då han dog bad han: ”Herre, ställ dem inte till svars för denna synd”, en bön med samma innehåll som Jesus bad: ”Fader förlåt dem.”

- Den första stora förföljelsen kom genom kejsar Nero. När Rom hemsöktes av den stora branden, 64 e Kr, misstänkte folket att kejsar Nero (54-68 e Kr) låg bakom den anlagda branden. För att avvända folkets misstankor anklagade Nero de kristna för branden och befallde att de skulle bestraffas. Tusentals oskyldiga kristna blev gripna och dödade på det mest barbariska och grymma sätt. Troligen var aposteln Paulus och även senare aposteln Petrus med bland dessa martyrer.

- På aposteln Johannes tid kom en svår förföljelse genom kejsar Domitianus som förvisade honom till Patmos.

- De värsta förföljelsen kom under kejsar Diocletianus som också blev den sista stora förföljelsen. Kejsar Diocletianus (243-316, kejsare år 284-305) befallde att de kristna i hela romarriket skulle utrotas. Det var en systematiskt genomförd ansträngning att utplåna det kristna namnet. Under tio års tid blev de kristna jagade i grottor, katakomber, vildmarker och skogar, var de än kunde gömma sig. De blev brända och kastade för vildjuren, och torterade till döds på de mest fruktansvärda sätt som grymma människor kan tänka ut. Men martyrernas vittnesbörd och mod endast ökade antalet sympatisörer och hemliga anhängare. När den kejsarliga förföljelsen fick sitt slut år 313, var de kristnas antal omkring hälften av hela romarrikets.

- När kejsar Konstantin (285-337) kom till makten utfärdade han det berömda toleransediktet (*Magna carta*) år 313. Enligt det gav Konstantin *De kristna och alla andra full frihet att följa sin religion såsom var och en ville välja*. Detta var det första ediktet av frihet och tolerans i världshistorien, och en direkt följd av kristendomens utbredning i världen och innebar ett slut av förföljelserna.

- Påvens makt uppehölls av inkquisitionen och under 500 års tid förföljdes och dödades miljontals av dessa s k kättare, som inte erkände att påven var Kristi ställföreträdare.

- Martyrskap i vår tid. Man beräknar att fler kristna har blivit martyrer under 1900-talet än under de svåra förföljelserna under de första 300 åren. Thomas Schirrmacher, tysk sakkunnig om religionsfrihet, har kommit fram till att över 55.000 kristna varje år dödas för sin tro, mest i muslimska områden såsom Indonesien, Nigeria och Pakistan, i det hinduiska Indien samt i kommunistiska länder som Nord-Korea och Kina.

Varför tillåter Gud martyrer? De första kristna glädde sig över att de hade ansetts värdiga att lida för Kristi skull. I brevet till Smyrna uppmanas de kristna att vara trogna intill döden. Martyrernas blod blev evangeliets utsäde. Paulus kunde inte spjärna mot udden i Stefanos bön för bödlarna och av hans syn av Kristus. De, som såg de kristna martyrernas död, blev så gripna av äktheten i deras tro att det ofta ledde till att förföljarna själva blev kristna. De heligas liv och död gav människorna samvetsförebåelser; man fick upp ögonen för sina egna synder och att det fanns en frid som inte är av denna världen. Martyrerna blev segervinnare genom kraften i sin frälsningupplevelse (Lammets blod), genom bekännelsen av sin tro, och därigenom att de inte så älskade sina liv att de drog sig undan döden. Upp 12:11